

Чурапчыга күн тахсар!

САҢА ОЛОХ

Чурапчы улуунун хаһыата

12+

2016 сыл
От ыйын
12
күнэ
ОПТУОРУНЬУК
№ 73
(11240)

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

VI-с "Азия оҕолоро" оонньуулар икки ардыларынааҕы спортивнай оонньуулар

“АЗИЯ ОҒОЛОРО” ООҢЬУУЛАР СҮРҮН СОНУННАРЫТТАН

Yakutsk 2016
Children of Asia
6th International
sports games

“Азия оҕолоро” күрэхтэһингэ кыайыт, үрүҥ уонна борукса мэтээллэри ыбыт спортсменнары күн аайы Дьокуускай куорат Комсомольскай аатынан болуоссака наҕараадалаһылар. Наҕараадалаһыи кэмгэр кыайылаах спортсменнар элбэр хамаандалар дойдутарын Өрөгөй ырыата толорулар. Саха Информационнай Агентство корреспондентара Оонньуу кыайылаахтарын кытта кэпсэттиригэр билиһиннэрини.

Дарыа Васыкина, харбааһын чемпионна: - Утарсааччыларым олус күүстэххэр эгэ. Кинилэри кыайбылыттан олус үөрбүн. “Азия оҕолорутар” кыайы - аан дойду таһымгаар ыбытылар күрэхтэһиннэргэ тахсы. Бу иһингэ Россия таһымгаар күрэхтэспитим.

Мирел Ноговицын, стечкэ ыгьылытар чемпион: - Ыһылан мин биһир сыл дырыктаһым. Ол иһингэ хас да сыл Кавказ куоракка ыбытылар хомуурга сылдьыбытым. Утарсааччыларым бука бары уолуулаах ылааччылар. Сылнааа түһөн баран Россия күрэхтэһиннэригэр кытыам. Бойбэр эрэлиэх эрэ буолааха, ситиһии кэпэр. Оонньуу кытааччыларыгар барыларыгар ситиһинэри баарарын.

Анастасия Шибанова, художественнай гимнастика чемпионна: - Оонньуу тэрээһинин олус сөбүтсүтүм. Биһиги хас биһирдэбит мэтээлэ уоскай түмүкэ дьайар. Климатка үөрөһүү олук ыарахат эгэ.

Ил Дархан Егор Борисов: “Азия оҕолоро” спортивнай оонньуулары атын государство ыһыт кинилэр таһымнарын үрдэтэ. Тэрийэр комитет эрэ “Азия оҕолоро” Оонньуулары ыһтар былааны оҥорбута. Оонньууларга уонна Дьокуускайга буолуохтааҕа. Кэпэр VII-с Оонньуулар 2020 сылга Монголияга буолуохтара. “2011 сыллааха Спорттивнай оонньуулар дойдутарынан Саха сирэ буларын биһиги тэрийэччилэр кытта биһирдэспиттэ. 2012 сыллааха тэрийэр комитет штаба Дьокуускайга тэриһибит. Оонньуулар хас биһирдэ Оонньуулар кэпсэттиригэр кэпэр

күрэхтэһинин тас дойдутарга ыһтарга былааннаабытыт. Ол ага 2020 сылга “Азия оҕолоро” Монголияга ыһтылынааҕына. 2024 сылга Дьокуускайга ыһтылыаҕа. Оонньуулар атын государство Оонньуулар сүтэрбэспит, таһым үрдэтэбит”, - дьитэ. Ил Дархан 2015 сылга Дьокуускайга 20-тэн тахса наһаа кыһын олимпийскай комитет салааһына кэпэр сылдьыбыттарын санапта.

Саха сирин хамаандата остуол тенниһигэр мэтээлэ суох хаалла. Саха сирин спортсмена Анна Котковец остуол тенниһигэр Кореятан кыттар Хай Йеун Чон 3:1 ахсаанынан хостордо. Спорт бу көрүгэр “Азия оҕолоро” оонньууга өрөспүүбүлүкө сүүмүрүтүмүт хамаанданы састаабыгар 8 спортсмен киирбитэ. “Кыайылаах уйуохтааҕа. Мин олус күүстэх утарсааччыны кытта кыттиһым. Эһиги бары көрбүкүт күрдүк бастаах таһым балаһа ситиһиннэ. Оонньуу Корея тренери кыттиһиннэргэр сүбэлэтиһиҥ кыһын кыһын кыһын. Мин оонньуу хамаанданы”, - дьитэ СИА-га Анна Котковец эгэ. Остуол тенниһигэр өрөспүүбүлүкө хамаанданы тренери Аркадий Иванов эгэригэр, биһиги кыһын бастаах баарыгына берэ оонньуу.

“Азия оҕолоро” оонньуулар кыттылааччылар волонтердар үлэлэрин хайыһылар. Саха сирин 20 улуугунан 2000 волонтер “Азия оҕолоро” оонньуулар тэрээһиннэригэр көстөөхтүк үлэлиилэр. Волонтерлар эрэ аһа үөрэҕи аспытара. Кинилэри эһирдэргэ үөрэттиллэр. Биһиги тэрээһин үлэ бары хайыһаһынан арыһан наһаа үлэлиилэр. “Волонтер дьон - байыт баҕа өтүгүн дьонго көмөлөһөр кыһын. Чуолан кинилэр Саха сирин ылааччыларга көрдөрүлэр, кэпсэтиллэр. Олус хайыһаһыт уонна суоттаах үлэ. “Азия оҕолорутар” кытта сылдьар хамаандалар биһиги волонтердарбын тустарынан олус испитиһэ кэпсэтиллэр”, - дьитэ Ыһааҕ дьаһалаларыгар уонна дьон көргөһүт министригэр пресс-сулууспата ыһыһыгэр.

Түһүн хомууҕа Семён Жандаринский.

Тыа хаһаайыстыбата

РЕКОРД БИГЭРГЭННЭ

Мантан алыраа “Азаана” бааһынай хаһаайыстыба (Е.Е. Адамов) биһир ыһахтан ыһаһына олуктообут рекорду бэстэтиһит. Бу рекорду туһулар туһулар үлэлиһитигэр ыһырабыт.

Урут соххуостар саҕа, биһиги Чурапчыт оройуонутар тыа хаһаайыстыбатын бары салааһыгар улуу үлэһиттэр, коллэктивтар чыпчыл көрдөрүүтөрүн рекорд быһытынан биһирдэтин суруука-бичикэ киирбиттэ. Оонньуулар күрдүк, 1991 сылтан Чурапчы улуутар соххуостар ыһыһан, олуктут уулаһа тосту уларыһан, барыта 300-көө бааһынай хаһаайыстыба арыһабытыт. Ол кэмэригэр ула үлэ бары көрүгүгэр саамай үрдүк көрдөрүүтөрү ситиһит бааһынай хаһаайыстыбалар, биһирдэтигэр үлэһиттэр түмүктэргэ рекорд быһытынан биһирдэтигэр, улаһан ууһу ыһыһылааа кыһын.

Оонньуу 25 сыл устата сана кэм бастыт көрдөрүүтүк үлэһиттэр аһаһаа суохтар. Оонньуулар 2005 сыллааха 42 (түгүт уон иһа) ыһаһа ыһаһыттан 2470 киилэ үүтү ыһаһа ситиһит. Ити сыл, “Чурапчы” ТХПК кэпсэтиһиттэр суруллубутунан, уоскай үүтү туттары 42 (түгүт уон иһа) ыһаһан 103 тонна 740 киилэ буолбута. Бу көрдөрүү улуустат бааһынай хаһаайыстыбаларын ортотутар чыпчыл (рекорд) буолар. Ону биһирдэтин иһа ситиһит.

Оонньуу кэмэригэр үлэһиттэр улуус бааһына И.Н. Аммосов, улуустары тыа хаһаайыстыбатын управлениһын начальнига В.М. Ярихинский, “Чурапчы” ТХПК бааһынаһынын председатели А.Т. Ноговицын.

Оттоохун-2016

ХАЙАХСЫТТАР ОТТООХУННА ДЬОХУННУК КИИРДИЛЭР

Хайахсыт иһиһиһин хаһаайыстыбалара улуус дьаһалтатын ыһыһытын ыһыһын, оттоохунна эгэ тэриһин кыһыһыт.

Холобур, “Хайахсыт” бааһынай хаһаайыстыбата от ыйын 5 күнүттэн холуһа бастаах хомуурун тыһаһыта. Биһиги турутуна, 100-көөгө чыһаһыт үрдүк хаһаайыстыбалах рулон оту бэстэтигэр, оттоохун хаһаайыстыбалар аһыһыт улуус холобур буолар. Хаһаайыстыба бааһына Василий Федорович Федоров от үлэһитин балаһа үлэһит дьит. Оонньуулар кыһын отун быһаһын толорууга дьаһуһаһыт ыһыһа.

Нэһиһиттэр аһыт биһирдэтин чааһынай уонна бааһынай хаһаайыстыбалар оһа кыһын эгэригэр. Улуус дьаһалтата, оонньуу “хаһаһын”, куоттаһыт биһирдэтин саамай сеп. Бары күһү - оттоохунна! Күһ саһын олук үлэһитин соххуот ыһыһа бука бары турунуоһун! Нэһиһиттэригэр от быһаһын толорууга күүсүтүт, сүбэтиһин түмүһүн!

“СО” куор.

Спорт

УОЛАТТАР БЭЛЭМНЭРЭ ҮЧҮГЭЙ

От ыйын 1 күнүттэн 20-гэр дээр Чуралчытаабы физкультурунай институт баатыр Чуралчы улуунун ыгыт уонна спорт отделын тэрийсиптиһин, Дьокуускайтаабы олимпийскай эрэллэри бэлэмниир училище уонна Чуралчы бөбөстөрүн икки ардыларга хисаһайга уонна көпүл тустуута сайыны сүүмэрээһин ыытыла турар.

Сүүмэрээһин аны күһүн ыытылаахха Россия чемпионатыгар уонна эһиил буолуохха "Маннары олимпиадалар" бэлэмниир тэрийсиптиһин ыытыла.

Дьокуускай куораттан СО ыччылларга старший тренер С.А. Захаров хаманда начальнигынан үлэтир. Уолларты Чуралчытаабы физкультура институтун кылабынай тренер Д.Р. Неустров уонна К.Н. Захаров, Н.Н. Никифоров дьарыктыыллар. Манна таһынан быйылгыттан саадаан, бөбөстөр эл-хаан өттүгүн толору бэлэмнэх буолуохтарга "CrossFit" системтэн дьарыктыыллар. Саха сирин бу көрүнүс соҕолук квалификациялаах специалист Е.Г. Мовчан иккин эһийэ сыллар. Сүүмэрээһингэ хас бөбөс дьарыктаа сылларга, уопсай үтө хайдах ыытыла турарын С.А. Захаров маһык кэскир: "Манна утсайа 70-ча спортсмен дьарыктанар. Чуралчы интернэт-оскуолатын, физкультура институтун уонна Дьокуускай куорат олимпийскай эрэллэри бэлэмниир училищетын бааллар. Билигин калары иккөн үлэһит, көмөлөһө сыллар

кроссфитка сүүн тренер Григорий Мовчан, кини программалаан үтө ыытылар. Дьарыктаны хайыскага уларытан эрэр. Тапта улуун Чылымхайыгар улахан күрэхтэһингэ уолларт баран кыттан кэллэр". Чуралчытаабы физкультура институтун кылабынай тренер Данил Романович: "Чуралчытаабы оҕо спортнай интернэт-оскуолатын 10-ча уол кытта сыллар, иһинки этилиһипти курдук, уопсай физическай туруктарын күүһүлүүгэ дьарыктыыллар. Манна сүүнүгөн 18-23 саастаах эдэр уолларт дьарыктаа сыллылар".

Саха сирин биһир бастыг баатыр дьарыктанар, спордун кыабы биһирбит Чуралчытаабы физкультура институтун ректорыгар И.И. Готовцев, улуус дьаһалтаныгар уонна улуустаабы спорт отделыгар спортсменнар уонна тренердэр барда махталларын тирэтир.

Семён ЖЕНДРИНСКИЙ.

ҮЛЭТТЭН СИТИИИ ТАХСАР

Быйыл саас Дьокуускай куоракка ыытыллыбыт «Бриллиантовые ноты» куонкурс театралнай күрөбэр А.П.Гоголев аатынан Чуралчытаабы оҕо искусствотын оскуолатын Фортепиано кылааһын үөрөтөччүлэр «Теремок» оҕурууһун толорон Лауреат үрдүк аатын ыбыллар.

Фортепиано кылааһыгар 1-ты кылаастан саадаан, 11-с кылааска дээр араас саастаах оҕолор дьарыктаналлар. Кинилэри ураты көрүүлөх, айымнылаах учуутал Светлана Павловна Макарова үөрэтэр. Оҕолор атарас фортепиано инструментага эрэ буолбакка, сыанага тутта-хатта сылларга үөрэнэлэр, ырыаны-үчкүүнү тэһэ тутан ураты айымнылары туруораллар.

Оттон бэс ыйыгар оҕолорбут Ани Шамаева, Алик Похоев, Эделина Кавенкина, Кристина Катакина, Аман Макаров, Никифор Яковлев, Карина Баина Соһига Бүтүн Россиятаабы «Аврора-2016» фестивал-куонкуруска Саха сирин аатыттан баран ситиһилээхтик кыттан кэллэр.

Бу куонкуруска Россия куораттарыттан элбэх кылааччы кэлбит. Соһига баран билигин оҕолорбут «Эрчимэн Бөртөн» олохтогон быһа тардыллы туруоран үрдүк биһирэбили ыбыллар. Куонкурс түмүгүнөн, 3-с степеннээх Лауреат үрдүк аатын ылары ситистилэр. Ону таһынан фортепиано күрөбэр Никифор Яковлев 1-кы степеннээх Лауреат, оттон Карина Баина 3-с степеннээх Лауреат буолан, үөрүүбүт өссө үксэтэ.

Салайан, дьарыктаан тэһэ сүүрбүт-көптүт төрөппүттэрибит, салайаччыбытыгар Светлана Павловнага дириң махталбытын тирэтибит. Өссө да үгүс ситиһилэр, биһиртэн биһир кылааччылар кэтэ турдуннар дьон бада санаабытын тирэтибит.

Карина БАИНА,

А.П.Гоголев аатынан оҕо искусствотын оскуолатын 3-с кылааһын үөрөтөччү.

30Ж

ЗАЖИВО ПОХОРОНЕННАЯ ПЕЧЕНЬ

Проходи через печёночный барьер, этиловый спирт губительно воздействует на клетки печени, которые под его влиянием погибают. На их месте образуется соединительная ткань, или попросту – рубцы, не выполняющий печёночной функции. Уменьшается способность печени сохранять витамин А, наблюдаются другие нарушения обмена веществ.

Печень постепенно уменьшается в размерах, то есть сморщивается, соху-

ды печени сдавливаются, кровь в них застаивается, давление повышается в 3-4 раза. И если происходит разрыв сосудов, начинается обильное кровотечение, от которого больные часто погибают.

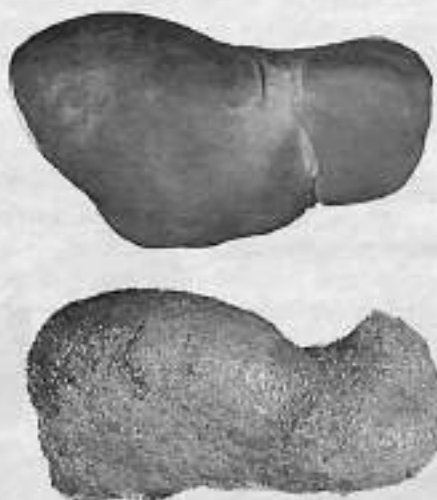
По данным ВОЗ, около 80% больных умирает в течение года после первого кровотечения. Изменения, описанные выше, носят название цирроз печени. По количеству больных циррозом, кстати говоря, определяют уровень алкоголизации в той или иной стране.

Алкогольный цирроз печени – одно из

наиболее тяжёлых и безнадёжных в смысле лечения заболеваний человека. Цирроз печени как следствие потребления алкоголя, по данным ВОЗ, опубликованным в 1982 году, стал одной из основных причин смерти.

На рисунке для сравнения изображена печень здорового человека (сверху) и печень человека, «умеренно» употребляющего алкоголь (снизу).

Из книги Александра Почемкина «Сберечь здоровье»

Иширэх тылзынан

ДЬОНУ ҮӨРДЭ СЫЛДЬААРЫ

1943 с. нам ийыгар Афоня
Малышев дигэн оюо күн сирин
этэнгэ көрөн, телойдорү
сүргэтерин көтөхпүтэ. Салта киһи
ислиитэ Кэбээйи сааскы
сарсыардагыгар “Олох бүтүнү
эрэ күнүтөн бүтүт, салҕанар,
ыарахан-куһаҕан кэминэр
аһыахтара, үчүгэй олоххо
тийиһэбит,” — дигэн киһилээк
дьонун санаатын көтөҕөргө,
үөрүгүрү аһамыт курдуга.
Дьахталлар барыахтар, ыарахан
оллохтон хатырбыт сүрүктүрү
быһайыска киһини көрдөхтүрүтэ,
сылаанньайа, ыраһыран,
иһилээтэ эрэтиэрэ, олоххо
тардыһыахтара күүһүрэн,
санаалара көтөбүлүтүр үһү. Ол
туһунан кырдыаҕас көтүөстөөх
М.И.Романова-Тордох Маайата бу
курдук кэһээбиттөөх:
“Дьахталлар барыахтар, кыһыл
орону наһаа ахтыбыттар этэ.
Быһыһкайык Афоняны көрөөрү,
сылтаах көһүлүөн эрэ, киһи
турарбыт. Ыараханыттан
игтибэксэ, Зина барыбытын кытта
тэһиэ муһаа буолупун, аһаан да үлө
буолупун, сылдыһыпта. Сүрдээх
этэр, дорубай, сүүрбэтээн сана
аһаан эрэр, тулайах буолан
тулуурдаах уонна барыны бары
салгыр, кыайар этэ. Оһон ити
адархайдыах кыһыны үлөтөн-
хамсаан турарын, этэнгэ оһолонон,
дьонун-сэргэтин үөрдүбүтэ”.

Кузнец Афанасий Матвеевич
доруубуйгынхан сыйгуйлан
сэрингэ баратган босхоломму,
бархсан, майгыга дүүхүнүгэр
дүүрэгтэх, кэрэ мнээр аргыстаах,
хайа да түбэлтээ санагын

түгээрлэт урахъяах олх олорон
вастыг олус жүүстэх саналаах,
дынхн-жэрэ кийн этэ...

Люба агад И.С. Чингизаров дигн Хатхылы Бабаагыттан төрүттээх киши этэ. Чурапчы райсэбиетин председателинэн үлгүлүр сыгыарыгар 1943 с. ивээс ошонон күн сарын көрбүтэ. Ийэтэ Маайа Неустроева дигн Хатхылыттан төрүттээх дыахар, сааһын тухары сүөһүтүн эстөөк, бойонин сэттэ төрөппүт оҕолорулар эбии сарын сыгыарыгар тулаайах хаалбыт. Чингизаровтары, Неустроевтары онтон да атын оҕолору көрбүтэ. Чурапчыга орто оскуола аһылыбылыгар, оскуола таһыгар дыагытээк буолан, элбэк оҕону дьыаппан алардубута, үөрөхтөөк, үлүгүт дьон буолалларыгар тирээк буолбута.

Эдэр Маалыматтар түргэниэк үлэниг буолан тулаайахтарын сүһүөктэрингэр туруорар туһугар, Покровскаяга аһыстыбыт түргэтэпилибиг учуутал куурустар үөрэнэ, Телей пещалынай оскулатыгар учууталынан аналан кэлбиттэра. Телейге хас да сый олоббуттара, үлэһэбиттэра. Ол быһыыгар, Афанасий Кузьмич көргэниин Любовь Ивановнаны Новосибирский куоракка илдьэн сүрэгин элгэрээсийэлэтэн аһалбыта. Ого туһугар олохтору тулуксуурага бэлэм төрөппүттэра. Айбыт Аар Тойон тагаралара. Айталы Куо дьон кылах оҕоно бэлэктэбинэ. Таптаалыах ийэбит оҕолорон доруобуйа бөдөрөөбүт курдук буолбуттара. Мильшевтар аҕаларын ыра сааһалып тилорон Дьакуускайга үрлүк үөрэххэ ыһаһыттарга кыһаһах ийэ Чураһаага көбөн киирэн орто оскулаҕа үлэтэн квартира ылан, аҕаларын балыстарын илдьэ киирэн орто оскулаҕа үөрөттэринтэра.

Афанасий Кузьмич үрлүк
үөрлөжжү учунай-зоотехник
идэглэн тахсан, Чурапчыга эгүүт
комбинатыгар директоринэн, тая
хаһаайыстыбатын
управленистыгар сылгы

зоосхонгийн үлдээбэт,
Кырачаан Афоня дигэн сана
күйлэммитэрэ. Дыг жүргэнтэ
түбүк элбээбитин сэрээ тулуйба-
ка, Любовь Ивановна инульгаан
хаалбыта. Ийе ыалдара —
игдсөннээк суол буоллаба.
Мальшевар, Чичинаровтар,
биир ыал курдук түмсэ,
көмөлөсүтөн, ырахан көмүрү
туорабытара. Ийэлэрэ эмн уонна
көрүү куулунон оолорор буолбута.
Тыагтан, сииноһор, ийэлэрэ
Эннида Афанасьевна көһөн кии-
рэн кийиэтин уонна сгөн
услчаанын көрсөн түбүүрбүтэ.
Кырачаан кийи хааман
тоотолдууйан, сытар ыарыһах
сыһыа туран, үлэһитэр үлэһэн,
үөрөнчччилэр үөрөнөн олохторо
арыыһа оонун булан барбыта.
Харыта былыт аһыан, ыал олоһор
күн тахсыбытын курдук буолбута.
Тоһолоох сыраһы көрөң, аһар
өтүтүн теһе да состор хааман-
сиймон, аһар иһилигээн дьэтин-
уотун көрүтүн, сииноһор ооруу
аһыан, куруһуба байан,
дүөгэлэригэр балкыһаһан, олох
олорон барбытын Любовь
Ивановна бойотэ эрэ билэрэ эһитэ
буолуо. Күүстээк санаа, олоххо
тарыйыы, олох олорор баҕа күүһэ
дигэн хайдах курдук Улуу Күүс
буоларын Чурагчы дьонно бары
көрбүтүт.

Сыллар ааһан, арылчыча муостуең, бийиги Любавың, шы-
олок, айылың атагастабың, дору-
буялдарыңнан хакмактах джон-
туһугар туруулаһар кайаң булбут.
Чурагылгазың нибилниггэр уоса-
стыбаларың тэрийең, салиһан I
сыл үлэтэбиге-хамсаабыгыз.
Чурагың нибилниггэр
барыларың кэрийең муныһларың
көрсүһүггэри тэрийэ. Ити улуң
сыллар тухары аһар етгүн соһо
сылдыбыгыз. Нибилниңиз
кыһмат араныһыңар кемелетүең
бағалааһтар соңо элбөз суоһтар
этэ. Куттууралара намыһагыттан
дуу, ситэ өйдөөбөтөрүттэн, ахай-
баттарайтан эбитэ дуу, сорох
с а л а я а ч ы л а р :
“Кыаммакылыңнан өтөйүмөн.”

дийн юргүйдүүр түбэтлэрэ баар этэ. Любовь Ивановна теруохтэрттэн инбэлиит оёолорго, маннай байтэ эжирэлтэн, пенсия анатан ол барасатары үерлүбүтэ. Сыгы хууу, билэр-кэрэр, үерэстэх дьон оёолоро ол өгөнөн туһанар эбит буулахтарына, билбэя-кэрбэт дьон оёолоро “дыах бэхтөрө” буолан сыдыабыттарын туһаннахх төрөлүттэр өйдүүр буолуохтаахтар. Онносор, дьарыктаах буолашарын туһугар үп булан, иистэнэр, уһанар сыахтары астаран, дьону үлэнэн хааччыла, сыгы иистэрэ сатаабыта. Өрөспүүбүлүө социальнай харалтаа министирэ Александр Акимов Л.И.Мальшева үлэтин уосугутар олобурун, өрөспүүбүлүөтүбү семинарды тэрийэрэ, прелселектэбитин аһан тэийон иддэн мууннахтары ыттараллара. Брэвляноэа киэриин дьон аһтанар ыароһан сылларга инбэлииттэр тэрилтэлэринсөөр буолуохтар эстибиттэрэ. Иистэнэр массыналарын, сыгыларын доруобай дьон эрийэ тэбэн ылан туһана сыдыаллара буолто.

...Итэҕэһин бу эбит, “– диктэ-
тобигэ Любобыт баранса, элэр
саһын таптаһа, күндү көргөһө,
сөҕүлөрүн аҕага, сиэннэрин элэҕэрэ
Афанасий Кузьмич эмискэ ыалды-
ан сөккөтөн барбыттыгар. Любобы
Ивановна күөсүккө санаага минна
да кыһыл-ыһах тахсыбыта,
“Афронискабын ууһаһылар
түтүөм этэ,”– дигэн кытаана
санаага уйдуран, өссө хас да сүг
элэрбүтэ, үлэтибиз, доҕотторун,
бигэр дьомун сөхтөрбүтэ.

Күн сиригэр тагтааһыга, тагтааһыга, дьону уордо сыһаһага аһынан айыллыбыт саха кэро дьахсара уонна кэри кэргэз, күндү доһотторбут – Люба уонна Афоня Мальшевитар олуксоро уоллаах кыыс оҕолоругар, сирин сиригэр, хос сирин сиригэр салганаһыттан уоробит.

T. ZAKHAROVA, Muryinskii.

ЭБЭРДЭЛИНИБИТ!

СӨ Дың-уот камлунатнай хакаайыстыбатын Бочуотнаах үлэһитэ, "Оройуонун ииннэр үтүөлэрин иһин" бэлэ хакаайына, уруу камусе бэлэ кавалера, икки тэҕүлээн уруу Бочуотнай грамоталарынан наҕараадаһалымыт, үлэ бэтэрээнэ, "Магдыкчаан" хамактарыонердар курулутарын салайкычы **Иван Николаевич ПОПОВ** 65 сааһын тымалыаду туюлхуотунан, Сокалынинов уулусса аахтоохторун скиттарытынан итиннэ-кытаннак ээрдэһиһибин. Бачарабын чэргин-чэбдик доруубуйаны, дың көрөһүн, оҕоролу, сиргэнэриг тымалыаһыт үлэһитэ, үлүнүк дьаһааһыт аһар!

ЭҒРӨЗНИ КЫТТА В.С. МАКШИНОВ

бүтүрөмдөрүң ылымдар. Коллекционердар ааттарыңтан барба
мектептеңиң тереңдеген!

Котор да өтүүсээр, бийлэгш, коллекционердыг эрх бүлбээд, төрөөбүт
улуунг дьонд, кэрэ дьакты эгээтш, муулар-саалыгыр дьаныардах
таласкынан үөрдэ туруон дьон эрэнбш. Дьакты коллекцийг хансан, байсан
истш, таласкы эгээсэр кэрэни эрэ кэрэхтэ, үтүүнү эрэ үкээтэ сүрүт!

Бағдарбыт кытасынах доруубулкы, дьаллох, соруулкы алобу, урдук ситидилгэр, алаха дьылыгытгэр этэгэгэ буолулу!

"Маарыкчаан" коллекционердар түмсүүлэрэ.

XXX

Убаастыыр тапталлаах кыйахтын, сагастытын,
Сыкар изилдэниг библиотекарын, Саха Өрөспүүбүлүсүнүн
культурага түбүсүн Анастасия Васильевна
АММОСОВАНЫ 50 саакын туолар кэрэ-бэлэ күтүгүнүн
тапталыс-истиикэс ээрдээбиги!

Нам намчы кында бийге ылаха кийипт буолан
кларихааппын, тутта сөбүлөтөн, икки кэрчээн кыыһы
бэлэппэн үөрүүбүтүн үсэппэн, күн бүгүгүз дьоры дьээ
тутаса кийипт буоларын. Үлөбүр үтүө суобастаах
инго-сүрэбэ убаастабылын, алаха таппатын, кыян-хоту
э үтүө холобур буолар. Таппыыр кэрэниг, кыргыттары
арыгар биегэн, сырдык ыра санааларын: ыллык курдук ылсан
санааларын санаа хоту салаалан истиннөр. Бүккүр түбүстүм
тин дьээн баа санаа бастыгын, алыгытын үтүөтүн алыгытын!

Аммосовтар, Дьоккуускайтан Аммосовтар, Петровтар.

Чурагчы саялыгын агахооюн, СӨ Дыг-уст коммунальнай хаһайыстыбатын Боһомтаса үлөһтө, "Оройдуну иингэр үтүлэрин иин" бэлэ хаһайлыгын, "Маарыкчан" кавказдардар түмүлүгүн саялыгын, убаастабылласа **Иван Николаевич ПОПОВУ** 65 саасын түлэр

[illegible]

